

Ändring av samfällighetens förvaltningsstadga

Gemensamma kyrkofullmäktige 29.01.2026
479/00.01.01/2025

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar

- 1) ändra 4 kap. 9 § 1 mom. 3 punkten t-underpunkt samt 11 § 2-3 mom. i förvaltningsstadgan för Helsingfors kyrkliga samfällighet samt till 11 § lägga ett nytt 8 mom., varvid det nuvarande 8 mom. blir 9 mom. på det sätt som anges i bilagan,
- 2) att ändringarna i förvaltningsstadgan träder i kraft omedelbart och bestämmer att de skall verkställas med stöd av 12 kap. 16 § 1 mom. kyrkolagen innan beslutet vinner laga kraft och
- 3) omedelbart granska protokollet i fråga om denna paragraf.

Behandling

Beslut

Yhteinen kirkkoneuvosto 15.01.2026 § 11

Föredragande Ställf. samfällighetens direktör Forsén Stefan

Beslutsförslag

Gemensamma kyrkofullmäktige beslutar

- 1) ändra 4 kap. 9 § 1 mom. 3 punkten t-underpunkt samt 11 § 2-3 mom. i förvaltningsstadgan för Helsingfors kyrkliga samfällighet samt till 11 § lägga ett nytt 8 mom., varvid det nuvarande 8 mom. blir 9 mom. på det sätt som anges i bilagan,
- 2) att ändringarna i förvaltningsstadgan träder i kraft omedelbart och bestämmer att de skall verkställas med stöd av 12 kap. 16 § 1 mom. kyrkolagen innan beslutet vinner laga kraft och
- 3) omedelbart granska protokollet i fråga om denna paragraf.

Behandling

Under handläggningen fördes 16 anföranden.

Medlem Lainela gjorde, med understöd av Halme, Raike-Ojanen och flera andra ett motförslag enligt följande:

”Jag föreslår att gemensamma kyrkorådet föreslår att gemensamma kyrkofullmäktige beslutar:

1. ändra 4 kap. 9 § 1 mom. 3 punkten t-underpunkt samt 11 § 2–3 mom. i förvaltningsstadgan för Helsingfors kyrkliga samfällighet samt till 11 § lägga till ett nytt 8 mom., varvid det nuvarande 8 mom. blir 9 mom. på det sätt som anges i bilagan;
2. att ändringarna i förvaltningsstadgan träder i kraft omedelbart och föreskriver att de ska verkställas med stöd av 12 kap. 16 § 1 mom. i kyrkolagen innan beslutet vinner laga kraft och
3. omedelbart justerar protokollet i fråga om denna paragraf.

Dessutom föreslår jag att gemensamma kyrkorådet beslutar begära att man bereder en ändring av den bredare förvaltningsstadgan för samfälligheten. I ändringen remitterar man till kyrkorådet för direktörskollegiets medlemmars del överföringsrätten och genom att överföra beslutanderätten kan man bättre än nu ha möjligheten att trygga samfällighetens ledningssituation. Vid granskningen bör man särskilt bedöma befogenheterna enligt 4 kap. 9 § 3 punkten i förvaltningsstadgan ur följande synpunkt. I vilken mån är en avgränsning av dem från kyrkorådets verkningssområde verkligen nödvändigt för att möjliggöra en flexibel förvaltning.”

Ordföranden konstaterade att man måste rösta i ärendet. Ordföranden lade fram ett förslag till omröstning, enligt vilket jaa röstar för det gemensamma kyrkorådets grundförslag, och Lainelas motförslag röstar nej. Omröstningspropositionen godkändes.

Som ett resultat av omröstningen konstaterade ordföranden att 13 Nej-röster gavs (Heikkilä, Salenius, Assmann, Raittinen, Solastie, Lehtipuu, Lundsten, Raiko-Ojanen, Halme, Voipio-Pulkki, Lainela, Laturi, Auvinen) och en röstade blankt (Vuorinen).

Lainelas motförslag godkändes.

Föredraganden ändrade mötesparagrafens rubrik till: "Seurakuntayhtymän hallintosäännön muuttaminen". På föredragningslistan var rubriken "Seurakuntayhtymän hallintosäännön päivittäminen".

Beslut

Gemensamma kyrkorådet beslutade

1) begära att man bereder en ändring av den bredare förvaltningsstadgan för samfälligheten. I ändringen remitterar man till kyrkorådet för direktörskollegiets medlemmars del överföringsrätten och genom att överföra beslutanderätten kan man bättre än nu ha möjligheten att trygga samfällighetens ledningssituation. Vid granskningen bör man särskilt bedöma befogenheterna enligt 4 kap. 9 § 3 punkten i förvaltningsstadgan ur följande synpunkt. I vilken mån är en avgränsning av dem från kyrkorådets verkningssområde verkligen nödvändigt för att möjliggöra en flexibel förvaltning.

Gemensamma kyrkorådet beslutade föreslå att gemensamma kyrkofullmäktige beslutar

2) ändra 4 kap. 9 § 1 mom. 3 punkten t-underpunkt samt 11 § 2-3 mom. i förvaltningsstadgan för Helsingfors kyrkliga samfällighet samt till 11 § lägga ett nytt 8 mom., varvid det nuvarande 8 mom. blir 9 mom. på det sätt som anges i bilagan,

3) att ändringarna i förvaltningsstadgan träder i kraft omedelbart och bestämmer att de skall verkställas med stöd av 12 kap. 16 § 1 mom. kyrkolagen innan beslutet vinner laga kraft och

4) omedelbart granska protokollet i fråga om denna paragraf

Redogörelse

Sammankalla gemensamma kyrkorådet för behandling av ett visst ärende

I enlighet med 3 kap. 34 § i kyrkoordningen har gemensamma kyrkorådets medlemmar Otto Lehtipuu, Mervi Assmann, Lasse Halme, Martina Harms-Aalto, Ami Lainela, Elina Raike-Ojanen, Timo Raittinen, Jan-Anders Salenius, Kati Solastie och Liisa-Maria Voipio-Pulkki skriftligen med meddelande till Helsingfors kyrkliga samfällighets registratorskontor 5.1.2026 begärt att det gemensamma kyrkorådet utan dröjsmål ska sammankallas för att behandla:

- Att ställa fram ett förslag till gemensamma kyrkofullmäktige om att ändra samfällighetens förvaltningsstadgan så att överföringsrätten till alla delar återställs till gemensamma kyrkorådet gällande samfällighetens direktörs och avdelningsdirektörers behovsprövade tjänstledigheter samt så att befogenheten för gemensamma kyrkorådets ordförande och för samfällighetens direktör vid beviljande av behovsprövad tjänstledighet tidsbegränsas jämfört med nuläget.

Nedanstående gällande bestämmelser i förvaltningsstadgan

Enligt 4 kap. 9 § 1 mom. i förvaltningsstadgan, om inget annat nämns i förvaltningsstadgan eller instruktionen, beslutar samfällighetens direktör eller avdelningsdirektören i fråga om sin underlydande personal om följande ärenden: punkt 3, underpunkt t) beviljar tjänste- eller arbetsledighet utan lön, om

beslutet gäller tjänstledighet som samfällighetens direktör beviljat en avdelningsdirektör kan

ledigheten högst beviljas för sex månader; och punkt 3, underpunkt o) förordnar vikarier. Gemensamma kyrkorådets ordförande fattar de i punkt 3 avsedda besluten i fråga om samfällighetens direktör och direktören för intern revision.

Enligt 4 kap. 11 § 4 mom. i förvaltningsstadgan använder gemensamma kyrkorådet inte rätten att

överta i ärenden som gäller beviljande av behovsprövad tjänste- och arbetsledighet eller gällande förordnande av vikarier.

Om begäran om ändring

Utöver att utvidga rätten att överta har man i yrkandet begärt att tidsbegränsa den nuvarande befogenheten för kyrkorådets ordförande och samfällighetens direktör när det gäller beviljande av behovsprövad tjänstledighet.

Trots att gemensamma kyrkorådet inte har rätt att överta nämnda beslut, har anvisning om rättelseyrkande getts i beslutet om tjänstledighet. Det är således möjligt att överklaga beslutet i fråga.

Således har församlingsmedlemmarna och även medlemmarna av gemensamma kyrkorådet haft möjlighet att söka rättelse i tjänsteinnehavarbesluten om beviljande av tjänstledighet. Följaktligen garanteras parternas och församlingsmedlemmarnas rättsskydd i saken oberoende av rätten att överta. Då det är frågan om ett

rättelseyrkande skulle det ha varit möjligt att behandla ärendet i gemensamma kyrkorådet också på ändamålsenlighetsgrunder inte bara på laglighetsgrunder. Inga rättelseyrkanden har lämnats in.

I samband med uppdateringen av Förvaltningsstadgan gör man vissa preciseringar och ändringar åtminstone genom att man förnyar processen för personval i gemensamma kyrkofullmäktige och genom att man förtydligar valprocessen för ungas påverkansgrupp. Även fastighetsdirektionens uppgift och befogenhetsgränser samt bl.a. placeringskommitténs roll kräver begrundande.

Som allmän princip kunde vi dock konstatera att det gemensamma kyrkorådet är ett strategiskt och administrativt organ med uppgift att sörja för den övergripande styrningen av den kyrkliga samfällighetens verksamhet och ekonomi samt besluta om riktlinjer som styr den långsiktiga verksamheten. Den operativa ledningen hör till tjänsteinnehavarna och de behöriga avdelningsdirektörerna, inte till det gemensamma kyrkorådet. Om kyrkorådet ingriper i enskilda ärenden gällande anställningsförhållanden blir ansvaren otydliga och å andra sidan kan beslutsfattande bli långsammare och de operativa riskerna öka. När det gemensamma kyrkorådet förlorar sitt strategiska fokus går dess tid åt till detaljer, inte till att leda helheten.

Den kyrkliga samfällighetens förvaltning grundar sig på tillit och ordning, där varje organ har en egen uppgift. Gemensamma kyrkorådets uppgift är att betjäna den kyrkliga samfällighetens helhet och inte enskilda personalärenden. Därför har man i förvaltningsstadgan strävat till att lämna befogenhet i ärenden gällande operativ ledning till tjänsteinnehavarna.

Tidtabell

I fråga om den gällande tjänstledigheten för samfällighetens direktör har ändringarna i förvaltningsstadgan inte längre någon tidtabellsmässig betydelse, eftersom om samfällighetens direktör t.ex. skulle ansöka om ytterligare tjänstledighet, skulle den i varje fall behandlas först efter 1.7.2026, då uppdateringen av förvaltningsstadgan redan hunnit behandlas i gemensamma kyrkofullmäktige. I vilket fall som helst skulle denna fråga med stöd av gällande förvaltningsstadga komma att avgöras av gemensamma kyrkorådet och därtill gemensamma kyrkofullmäktige. Den gällande förvaltningsstadgans nedanstående bestämmelser om befogenheter kan inte kringgå exempelvis genom att tjänstledigheter på viss tid kedjas samman genom på varandra följande beslut.

Tidtabellen för att uppdatera förvaltningsstadgan har konstaterats bl.a. i samband med gemensamma kyrkofullmäktiges möte 11.12.2025. Under mötet behandlade man uppföljningsrapporten om motioner och klämmor, i vilken följande konstaterats om utvecklingen av urvalssättet för de ungas påverkansgrupp.

Man har fört en remissdebatt om motionen under gemensamma kyrkorådets möte 12.12.2024. De viktiga synpunkter som lyfts fram i motionen och i gemensamma kyrkorådets remissdebatt har beaktats vid planeringen av hur samfällighetens valprocess i ungas påverkansgrupp ska utvecklas. Medlemmarna i påverkansgruppen för unga har också aktivt deltagit i utvecklandet av valprocessen. Ett konkret förslag till nytt antagningssätt är tänkt att utarbetas till början av våren 2026. Då skulle förslaget bli en del av förslaget för att uppdatera samfällighetens förvaltningsstadga, som ställs fram under våren/sommaren 2026.

Med motionens författare har man kommit överens om att avvika från normal svarstidtabell svara man på motionen först på hösten 2026 då de nödvändiga ändringarna i förvaltningsstadgan är gjorda.

Redan tidigare i gemensamma kyrkofullmäktige har man i fråga om utvecklandet av valprocessen för fullmäktiges personval konstaterat följande (ordf. Wiking Vuori, 30.10.2025):

Arbetsgruppen fortsätter sitt arbetet till början av 2026, På basis av remissdebatten som förts under detta möte kan man förhoppningsvis välja följande modell som vidareutvecklas.

Arbetsgruppen strävar till att lämna in sin slutrapport till gemensamma kyrkorådet i februari–mars 2026. Arbetsgruppen föreslår att gemensamma kyrkorådet utifrån rapporten skulle dra riktlinjer för beredningens inriktning och ge stadgearbetsgruppen i uppgift att bereda nödvändiga ändringar i förvaltningsstadgan.

Man strävar efter att få ändringarna i förvaltningsstadgan till fullmäktige för beslut antingen före sommaruppehållet eller omedelbart efter sommaruppehållet.

Den krävda tidtabellen för att bereda stadgeändringsprocessen vore inte möjligt enligt kravet som framställts 5.1.2026 och som i enlighet med kyrkoordningen 3 kap. 45 § krävs omedelbart eftersom stadgeutkast alltid handläggs på gemensamt överenskommet sätt i både beredningsgruppen för stadgearbetsgruppen och i stadgearbetsgruppen, för att säkerställa jämn kvalitet på stadgeberedningen. Uppdateringarna av förvaltningsstadgan kommer att gå igenom beredningen samt nödvändiga utlåtanderundor innan beslutsförslagen förs till gemensamma kyrkorådet samt vidare till gemensamma kyrkofullmäktige.

Förordnande av ställföreträdare i gemensamma kyrkofullmäktige

Enligt 4 kap. 9 § 1 mom. i förvaltningsstadgan, om inget annat nämns i förvaltningsstadgan eller instruktionen, beslutar samfällighetens direktör eller avdelningsdirektören i fråga om sin underlydande personal om följande ärenden: punkt 3, underpunkt o) förordnar vikarier. Gemensamma kyrkorådets ordförande fattar de i punkt 3 avsedda besluten i fråga om samfällighetens direktör och direktören för intern revision.

Ordföranden för gemensamma kyrkorådet har förordnat direktören för gemensamt församlingsarbete Stefan Forsén till ställföreträdare för samfällighetens direktör för den tid tjänstledigheten varar. Stefan Forsén är fortfarande i sin tidigare tjänst, men sköter samfällighetens direktörs uppgifter högst till och med 30.6.2026.

Beslutet om förordnande av en ställföreträdare har vunnit laga kraft. Det är inte möjligt att behandla ärendet på nytt utan att upphäva det tidigare beslutet. Annars heller kan man inte överföra befogenheten i ett enskilt ärende till en högre instans om det uttryckligen i förvaltningsstadgans bestämmelser tilldelats en tjänsteinnehavare.

Tjänsteinnehavarbeslutet som gäller tjänstledighet för Helsingfors kyrkliga samfällighets direktör samt förordnandet av ställföreträdare har redan tidigare skickats till gemensamma kyrkofullmäktige för kännedom.

Kan konstateras enligt det överenskomna sättet vid gemensamma kyrkorådets möte 18.12.2025, att samfällighetens direktör ska säga upp sig senast 30.4.2026 (med iakttagande av uppsägningstiden på två månader) ifall hen inte återvänder till sitt uppdrag efter att tjänsteledigheten upphör 30.6.2026. Följaktligen kan man förbereda följande saker långt innan slutet av april 2026: att möjligen ledigförklara tjänsten, en arbetsgrupp för rekrytering samt tjänstens särskilda krav. Beredningen görs av tjänsteinnehavarna tillsammans med gemensamma kyrkorådet, från att arbetsgruppen för rekrytering utnämnts.

Konsekvens- och riskbedömning

Det är inte nödvändigt att göra en barnkonsekvensbedömning i ärendet.

Grund för befogenhet

Kyrkolagen 3 kap. 7 §

Kyrkoordningen 3 kap. 35 §

Tilläggsuppgifter

Ledande jurist Saara Haukipuro, saara.haukipuro@evl.fi tfn 040 5895 181

Distribution

De medlemmar av gemensamma kyrkorådet som framställt begäran